

Il-liġi li tirregola l-medjazzjoni

Il-liġi applikabbli f'Malta hija l-Kapitolu 474, jiġifieri l-Att dwar il-Medjazzjoni.

X'inhi l-medjazzjoni?

Meta l-membri ta' koppja jkollhom tilwima bejniethom rigward kwistjonijiet tal-familja, jistgħu jitolbu għall-għajnuna mingħand medjatur biex dan jgħinohom jaslu għal ftehim bi qbil mingħajr ma jirrikorru għal proċedimenti formali fil-Qorti. Skont il-liġi Maltija, il-medjazzjoni hija pass obbligatorju li l-koppja trid tgħaddi minnu qabel ma tiftaħ proċedimenti għal separazzjoni fil-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja).

Min hu l-medjatur u x'inhu r-rol tiegħu?

Il-medjatur qiegħed hemm biex jgħin lill-partijiet jaslu għal ftehim bi qbil. Huwa jkun persuna imparzjali u indipendenti maftura mill-Qorti. F'xi każijiet, il-partijiet jagħzlu l-medjatur huma stess u jhallsu ammont għalih. Il-medjaturi kollha jkollhom il-kwalifiki professjonali biex jagħmlu dan ix-xogħol. Ħafna minnhom ikunu wkoll terapisti tal-familja, assistenti soċjali jew avukati.

Medjatur qatt ma jista' jixhed fil-Qorti dwar dak li jkun intqal fil-proċedimenti ta' medjazzjoni jekk il-partijiet jipproċedu b'kawża l-Qorti.

Min jista' japplika għall-medjazzjoni?

Il-medjazzjoni tista' tintuża fil-każijiet li ġejjin:

għal separazzjoni jew divorzju (iżda għal divorzju, il-konjuġi jridu jkunu ilhom jgħixu separati għal erba' snin jew iktar);

għal manteniment mill-konjuġi l-iehor;

għar-regolazzjoni ta' kwistjonijiet li jirrigwardaw tfal imwiela barra ż-żwieġ, pereżempju l-kura u l-kustodja, id-drittijiet għall-aċċess tal-ulied u l-manteniment; biex jinbidel il-kuntratt ta' separazzjoni jew divorzju;

biex jinbidel il-kuntratt li jirregola l-kura u l-kustodja tat-tfal, id-drittijiet għall-aċċess jew il-manteniment.

Ma hemmx għalfejn li tkun miżżewweġ biex tapplika għall-medjazzjoni.

Kif jibdeu il-proċedimenti tal-medjazzjoni u flex jikkonsistu?

Baix tkun tista' tirrikorri għall-medjazzjoni, il-parti interessata trid tippreżenta ittra, indirizzata lir-Registratur tal-Qorti, fejn titolbu biex tiftaħ proċedimenti ta' medjazzjoni. L-ittra jridu ikun fiha isem iż-żewġ partijiet u l-indirizzi tagħhom u tal-inqas in-numru tal-karta tal-identità tal-persuna li qed tippreżenta din l-ittra. L-ittra ma hemmx għalfejn ikollha l-firma ta' avukat biex tkun valida. Din l-ittra tiġi ppreżentata fir-Registru tal-Qorti tal-Familja u dan il-proċess ikun kompletament bla ħlas.

Il-medjazzjoni tista' tinbeda wkoll b'nota. Madankollu, din il-proċedura tintuża meta ż-żewġ partijiet involuti ikunu diġà qed jaqblu fuq ħafna mill-kwistjonijiet legali. In-nota jkun fiha l-istess dettalji tal-ittra, bid-differenza li l-partijiet jippreżentaw ukoll kuntratt abbozzat mill-avukati tagħhom jew minn nutar komuni. In-nota trid tkun iffirmata miż-żewġ partijiet flimkien man-nutar tagħhom, jew mill-avukati tat-tnejn li huma u n-nutar tagħhom.

Ladarba tiġi ppreżentata ittra jew nota, jinħatar medjatur minn lista stabbilita mill-qorti. Il-medjatur jista' jintgħazel ukoll privatament mill-partijiet stess bi qbil reċiproku. Il-medjatur jibgħat għall-partijiet bil-posta b'data speċifika għalihom biex jidhru l-Qorti. Is-sessjonijiet isiru f'kamra privata mal-medjatur biss u jekk il-partijiet ikunu jixtiequ, ikun hemm l-avukati tal-partijiet ukoll. Il-medjazzjoni tista' ssir mingħajr il-preżenza ta' avukat ukoll.

Il-medjatur jespjora mal-partijiet il-possibiltà li jkun hemm rikonċiljazzjoni. Jekk il-medjatur iħoss li jkun hemm it-tama li ż-żwieġ jew ir-relazzjoni tal-koppja tiġi salvata, jista' jibgħathom għal konsulenza u jissospendi l-medjazzjoni. Jekk il-partijiet iħossu li ż-żwieġ jew ir-relazzjoni tagħhom ma tistax tiġi salvata, il-medjatur imbagħad jipprova jgħin lill-partijiet jaslu għal ftehim dwar uliedhom u dwar il-beni tagħhom.

Jekk il-partijiet jirnexxilhom jaslu għal ftehim, il-medjatur jabbozza kuntratt u jaqrah lill-partijiet, u jekk il-partijiet ikunu ssodisfati bil-kontenut tal-kuntratt, il-medjatur, imbagħad, jippreżenta l-kuntratt formalment fir-Registru biex jarah l-Imħallef. Jekk l-Imħallef japprova l-kuntratt, il-partijiet, imbagħad, ikunu jistgħu jmorru għand nutar, li min-naħa tiegħu jippubblika l-kuntratt u jagħmlu uffiċjali.

Jekk il-partijiet ma jkunux jistgħu jaqblu, il-medjazzjoni tagħlaq u l-partijiet jingħataw l-awtorizzazzjoni li jipproċedu bil-kawża l-Qorti. Il-partijiet iridu jifftu l-proċedimenti fil-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) fi żmien xahrejn minn meta tagħlaq il-medjazzjoni. F'każ li jonqsu milli jagħmlu dan fil-hin stipulat, il-koppja jkollha, għal darba oħra, tibda l-proċedimenti permezz tal-medjazzjoni.

X'jiġri f'każ li waħda mill-partijiet tkun tgħix barra?

Tilwima transfruntiera għandha tkun waħda li fiha għall-inqas waħda mill-partijiet tkun domiciljata jew residenti abitwali f'Malta u l-parti l-oħra tkun domiciljata jew residenti abitwali fi Stat Membru ieħor, fid-data li fiha:

il-partijiet jaqblu li jużaw il-medjazzjoni wara li tirrizzulta t-tilwima;

il-medjazzjoni tiġi ordnata mill-qorti;

jirrizzulta obbligu biex tintuża l-medjazzjoni taħt il-liġi nazzjonali; jew

f'każijiet fejn jinħareġ digriet jew ordni mill-qorti, mid-data ta' dak id-digriet jew ordni.

F'dak il-każ, il-persuna li tkun domiciljata jew residenti barra għandha jew tivvjaġġa lejn Malta jew tagħti prokura lill-avukat tagħha f'Malta biex jirrappreżentaha u mbagħad tivvjaġġa lejn Malta biss biex tiffirma l-kuntratt ta' separazzjoni. Mill-banda l-oħra, jekk il-persuna li tkun domiciljata jew residenti Malta ma tkunx taf fejn jinsab is-sieheb tagħha (pereżempju telaq minn Malta jew abbondanaha), trid tippreżenta ittra ta' medjazzjoni fejn tiddikjara dan il-fatt taħt gurant, u l-ittra tingħalaq minnufih u tinfetaħ kawża l-qorti minn dik il-persuna kontra kuraturi għall-parti nieqsa, li jkunu maftura mill-qorti.

L-aħħar aġġornament: 11/01/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-pagna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-pagna.